

Dr. Fodor Zita Ügyvédi Iroda 1068 Budapest, Szófia u. 17. fszt.1.
Telefon/fax: 720 8257, Mobil: 06 30 9009 888
E-mail: fodor.zita@gmail.com
Bankszámlaszám: OTP Rt. 11717009-20167062

Alkotmánybíróság részére

1015 Budapest, Donáti u. 35-45.

Hiv.sz: IV/1236-1/2013

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1236-2/2013.
Érkezett:	2013 OKT 17.
Példány:	3
Melléklet:	Ø db
Kezelőiroda:	P-1

Tárgy: alkotmányjogi panasz kiegészítése a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv. I.10.253/2012/4. sz. ítélete ellen

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott dr. Fodor Zita Márta ügyvéd a T. Alkotmánybíróság IV/1236-1/2013. sz. tájékoztatására a T. Alkotmánybírósághoz a Kúria Mfv.I.10.253/2012/4. sz. ítéletével kapcsolatos, Tóth Szilárd, [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] képviselőjében megküldött alkotmányjogi panaszommal kapcsolatban az alábbi kiegészítéseket teszem:

Kiegészített indítványom:

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdése d.) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. §-a alapján kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot,

hogy az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés b.) pontja és az Abtv. 43.§ (1) bekezdése alapján

- állapítsa meg a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv. I.10.253/2012/4. sz. ítélete Alaptörvény-ellenességét, és
- semmisítse meg azt, mivel az sérti az indítványozók Alaptörvényünk II. cikkében, a XV. cikk (1) és (2) bekezdésében, valamint a XVII. cikkének (3) bekezdésében biztosított jogait,
- kérem továbbá, hogy amennyiben a T. Alkotmánybíróság álláspontja szerint a Kúria ítéletének alapját képező jogszabályhely, azaz a 26/2007.(VI.20.) HM rendelet 33.§ (3) bekezdése Alaptörvénybe ütközik, annak egyedi ügyben történő alkalmazhatóságát kizárni, és azt megsemmisíteni szíveskedjék.

Kérelmem indokolását az alábbiakban egészítem ki:

1.) Az Alkotmányjogi panaszommal érintett jogszabályi rendelkezések:

- Alaptörvény B.) cikk (1) bek., II. cikk, XV. cikk (1) és (2). bek., XVII. cikk (3). bek.

- A Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény (Hjt.) 2.§ (32), 52.§, 125/A§, 287.§ (2) bek.,
- A Magyar Honvédség külföldi szolgálatot teljesítő és külföldi tanulmányokat folytató személyi állománya devizaellátmányáról és egyes ellátmányon kívüli pénzbeli járandóságairól szóló 26/2007.(VI.20.) HM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 3.§, 33.§, 37/A. §

2.) Hivatkozom a T. Alkotmánybíróság Alkotmányon ill. Alaptörvényen alapuló azon állandó gyakorlatára, miszerint a hátrányos megkülönböztetés tilalmát nem szűkítette le az Alkotmányban illetve Alaptörvényben felsorolt emberi és állampolgári jogokra, az értelmezése szerint a hátrányos megkülönböztetés tilalma szoros kapcsolatban áll az emberi méltósággal, az egész jogrendszerre kiterjed, illetve minden olyan megkülönböztetést kifejezetten tilt, amely az emberi méltóságot sérti (9/1990.(IV.25.) AB határozat, 61/1992.(XI.20.) AB határozat, 49/1991.(IX.27.) AB határozat, 21/1990.(X.4.) AB határozat, 70/2009.(VI.30.) AB határozat.).

3.) A Kúria általunk sérelmezett ítélete álláspontunk szerint sérti az alapjogi szintre emelt törvény előtti egyenlőség elvét, az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében meghatározott hátrányos megkülönböztetés tilalmába is ütközik, mivel a megkülönböztetés az indítványozók emberi méltóságát, illetve a szintén alapjogi szintre emelt, a munkavállalók méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételhez való jogát (Alaptörvény XVII. cikk (3) bekezdés) is sérti.

4.) Az Alaptörvény-ellenesség vizsgálata körében a hátrányos megkülönböztetés tekintetében

4.1. **személyi körként** az ENSZ Ciprusi Békefenntartó Misszió Magyar Kontingens Állományát,

4.2. a **hátrányos megkülönböztetés** körében a csoporton belüli különbséget jelölöm meg, ami a törzstisztek és a kontingens egyéb tagjai között állt fenn. A törzstisztek a Magyar Honvédségtől nem kaptak devizaellátmányt, a kontingens többi tagja pedig kapott, a különbségtétel tehát a kontingens egyes tagjainak a Magyar Honvédség által juttatott jövedelemben mutatkozik meg.

A Kúria általunk sérelmezett ítélete szerint a Magyar Honvédség jogszerűen járt el, amikor az indítványozó törzstisztek részére nem állapított meg devizaellátmányt. A Kúria értelmezése szerint a törzstiszteknek nem járt devizaellátmány, a kontingens többi tagjának viszont járt.

4.3. A **megkülönböztetés következménye** a kontingens tagjai közötti belső aránytalanság lett, mivel a törzstisztek ellátása – még aapidíj kiegészítéssel együtt is - nem csak hogy korábbi ellátásukhoz képest csökkent, hanem a kontingens táborban elhelyezett tagjait megillető ellátáshoz képest is.

Hangsúlyozandó tény, hogy míg a kontingens többi tagja az ENSZ-től megkapta természetben a létfenntartáshoz kapcsolódó szolgáltatásokat, és ezen felül devizaellátmányban is részesült, addig az indítványozók a létfenntartáshoz szükséges szolgáltatásokat az MSA-ból fedezték, és az MSA-ra tekintettel devizaellátmányban nem részesültek a Magyar Honvédségtől.

A per során részletesen előadásra illetve bizonyításra került az a tény is, hogy adott esetben olyan helyzet is előállhatott, hogy egy magasabb rendfokozatú törzstiszt a kiküldetés alatt összességében csekélyebb ellátásban részesült, mint a kontingens egy alacsonyabb rendfokozatú, nem törzstiszt tagja. A honvédség köztudottan erősen hierarchizált szervezetnek minősül, ez a különbségtétel

értelemszerűen feszültségekhez vezetett, és az indítványozó törzstisztek emberi méltóságát sértette, ennek következményeként a magyar állomány nem törzstiszti tagjai a javadalmazás miatt kifejezetten vonakodtak törzstiszti csoport-besorolást elfogadni.

A devizaellátmány megvonása a törzstisztek esetében a devizaellátmány összegén kívül mindazon juttatásokra is kihatással volt, amit a munkáltató a devizaellátmányból számolt (pl. aki törzstisztként devizaellátmányt nem kapott, az vezetői pótlékot sem kapott, mert azt a devizaellátmányból számították, az állomány hierarchiában alatta lévő, nem törzstiszti besorolású tagja ezzel szemben részesült devizaellátmányban és abból számított vezetői pótlékban is.

A Kúria általam sérelmezett ítélete nem csupán a tényleges ellátás vonatkozásában tesz indokolatlan különbséget a magyar kontingens tagjai között, hanem az a nyugellátásban is megjelenő diszkriminációhoz vezetett: a kontingens többi tagja által a Magyar Honvédségtől kapott devizaellátmány nyugdíjjáruelék alapot képező jövedelem, mint ilyen, a szolgálati nyugdíj összegének meghatározásakor figyelembe veendő összeg volt. Az indítványozók által az ENSZ-től kapott MSA nem alapja a nyugdíjjárueléknek, ennél fogva a nyugdíj összegének meghatározásakor is figyelmen kívül marad.

4.4. A megkülönböztetés indoka:

A Kúria az ítélet indoklásában az ENSZ által az indítványozóknak fizetett MSA-at a nemzetközi szervezet által az indítványozóknak biztosított pénzbeli ellátásnak minősítette, függetlenül annak rendeltetésétől, és függetlenül attól, hogy az ENSZ képviselőjében erre illetékes személy ennek tartalmára kifejezetten nyilatkozatot tett, ami a peranyaghoz csatolásra is került. (*Székesfehérvári Munkaiügyi Bírósághoz az első fokú eljárásban a panaszosok által 2011. február 06-án benyújtott előkészítő irat 3. sz. melléklete, Paul Aghadjanian, a „Chief of Missipon Support”, missziós gazdasági és költségvetési igazgató nyilatkozata*)

A peranyaghoz szintén csatolt „Külszolgálati tájékoztató” egyértelműen rögzíti, hogy a

„Az MSA bevezetésével az ENSZ a korábban, térítésmentesen nyújtott szállás, étkezés, utaztatási és egyéb természetbeni ellátást váltotta ki.” valamint azt, hogy

„Az MSA-nak nincs „devizaellátmány” tartalma, a viselt rendfokozattól, és a betöltött beosztástól függetlenül azonos összegű mindenkinek (a törzsőrmesteri MSA azonos az alezredesi MSA-val)”.

Az MSA (Mission Subsistence Allowance -Missziós Létfenntartási Díj) természetbeni ellátás megváltásaként került bevezetésre az UNFICYP törzstisztek részére 2007. július 1. napjával az ENSZ Közgyűlés A/C.5/61/L.49 számú határozata alapján. Ezen időpontot megelőzően az érintettek részére az ENSZ ingyenesen, természetben biztosított ellátást nyújtott, melyen túl az érintettek devizaellátmányban részesültek.

Az MSA fogalmát több ENSZ dokumentum is *tisztázza*, mely alapján rendeltetése a szállás, étkezés, ruhatisztítás, munkába járás biztosítása.

Az egységes értelmezés érdekében a 2007-UNHQ-011458 faxszámú ügyszer (az ENSZ Közgyűlés A/C.5/61/L.49 számú *határozatára* hivatkozva, a peranyaghoz csatolva) arra is felhívta a figyelmet, hogy **az MSA bevezetését követően a misszióban részt vevő nemzetek**

továbbra is felelősek a korábbi pénzügyi járandóságok biztosításáért, az MSA bevezetése e tekintetben nem jelenthet semminemű változást. Az MSA tisztán költségterítés, a természetben kötelezően biztosítandó ellátás ellentételezéseként, tekintettel arra, hogy a helyi körülmények alapján az természetben nem biztosítható.

Az ENSZ határozata minden résztvevő tagállamra nézve kötelező érvényű, az abban foglaltak maradéktalan betartása ebből adódóan jogos elvárásként jelentkezik.

Tekintettel arra, hogy az MSA adó-és illetékmentes költségátalány, nem vált ki semmilyen korábbi nemzeti ellátási formát, összegét az ENSZ hivatalosan nem is igazolja ezért a résztvevő államok szervei felé, ilyen irányú kötelezettsége nincs.

Ismereteink szerint nem keletkezett olyan szerződés, dokumentum, amelyben az ENSZ átvállalta volna a törzstisztek nemzeti pénzügyi ellátását.

A Kúria álláspontunk szerint a Rendelet 33.§ (3) bekezdését az (1) és (2) bekezdésének figyelmen kívül hagyásával alkalmazta, ami az indítványozók hátrányos megkülönböztetéséhez vezetett.

Abban az esetben ugyanis, ha a Rendelet (1) és (2) bekezdésében foglaltakat a nemzetközi szervezet pénzben biztosítja, akkor a kiküldött a Magyar Honvédségtől nem az (1) és a (2) bekezdésben meghatározott juttatásokat kapja, hanem – az ENSZ-től kapott összeg függvényében – a R. 37/A. § szerinti napidíj kiegészítést kap. A Rendelet ilyen értelmezése az MSA és a napidíj kiegészítés perben feltárt mértékének figyelembe vételével nem ütközött volna a hátrányos megkülönböztetés tilalmába.

Az a tény, hogy a kontingens tagjai közül egyes személyek elhelyezése nem a misszió táborában, hanem azon kívül történt meg, és ezzel összefüggésben az a tény, hogy a csoporton belül egyes személyek nem természetben, hanem pénzben kapták meg ugyanazt az ellátását, nem indokolhatja a hátrányos megkülönböztetést.

Az elhelyezésbeli különbség és az ENSZ-től kapott ellátásbeli különbség alkotmányosan nem indokolhatja a Magyar Honvédségtől kapott juttatások eltérő mértékét.

Nincs alkotmányos indoka annak sem, hogy a kontingensen belül szolgáló törzstisztek ugyanazon szolgálati időre kisebb nyugdíjjal számoljanak, mint a kontingens többi tagja, a jövedelemben megjelenő különbségtétel ugyanis azt eredményezi, hogy adott esetben egy magasabb rendfokozatú törzstiszt ugyanannyi szolgálati idővel kevesebb szolgálati nyugdíjban részesült, mint a kontingens alacsonyabb rendfokozatú, nem törzstiszt tagja.

5. Az alapjogi teszt tekintetében:

A bíróságok a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban kötelesek értelmezni.

Az Alaptörvénnyel nem ellentétes jogszabály értelmezése nem vezethet Alaptörvény-ellenes helyzet kialakulásához, azaz a bíróság döntése alapján nem alakulhat ki olyan helyzet, ami a jogalanyok hátrányos megkülönböztetését jelenti.

Állítjuk, hogy az indítványozóknak nem ahhoz van Alaptörvényben biztosított joga, hogy a külföldi kiküldetésük során devizaellátmányban részesüljenek, hanem ahhoz, hogy a munkáltató az Alaptörvénynek megfelelő jogszabályok alkalmazása során a törvény előtti egyenlőséget tartsa tiszteletben és a munkavállalóknak biztosítsa a méltóságukat tiszteletben tartó munkafeltételeket.

A „törvény előtt mindenki egyenlő” általános megkülönböztetési tilalommal szemben a Kúria ítélete nem hivatkozik meg olyan alapjogot, amelynek érdekében az indítványozók alapjoga korlátozható lenne, ennél fogva a korlátozás szükségességének és arányosságának kérdése fel sem merül.

6. Az alapvető jogok megsértése tekintetében:

6.1. Az általunk sérelmezett Kúriai döntés Alaptörvény ellenesen alkalmazott hátrányos megkülönböztetést azzal, hogy megkülönböztette a kontingens különböző tagjait, és ennek következményeképpen az indítványozók hátrányos megkülönböztetésben részesültek, hátrányosabb helyzetbe kerültek, mint a kontingens nem törzstiszt tagjai. A Kúria döntése ezzel megsértette az indítványozóknak az **Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében és a XVII. cikk (3) bekezdésében** meghatározott alapvető jogait.

A törvény előtti egyenlőség elve megkövetelte volna, hogy az indítványozók ne kerüljenek hátrányosabb helyzetbe, mint a kontingens nem törzstiszt tagjai. Önmagában ugyanis a törzstisztek elhelyezése, annak megváltoztatása, illetve emiatt az a tény, hogy a korábbi természetbeni ellátás helyett a megváltozott elhelyezési módnak megfelelő pénzbeli ellátásban részesülnek, nem róható fel az indítványozóknak. A jövedelmük szempontjából nem kerültek előnyösebb helyzetbe, mint a kontingens többi tagja, így az a tény, hogy a Magyar Honvédség tőlük a devizaellátmányt megvonta, a törvény előtti egyenlőség elvébe ütközik.

6.2. A Kúria döntése sérti az **Alaptörvény XV. (2) bekezdésében** megfogalmazott hátrányos megkülönböztetés tilalmát is, mivel ítélete alapján Magyarország nem biztosítja az indítványozóknak „egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül” az említett alapvető jogokat és az emberi méltósághoz való jogot.

A beadványunkban levezetettek alapján a magyar törzstisztek a kontingens többi tagjához képest méltánytalan helyzetbe kerültek. A honvédségen belüli szigorú függelmi elven alapuló hierarchikus rend, valamint annak elve, miszerint a magasabb rendfokozat magasabb jövedelemmel jár együtt, a Hjt. 3. és 4. §-ban is kifejezésre jut.

E szerint amikor a Magyar Honvédség alacsonyabb szintű ellátást nyújt egy magasabb rendfokozatú tisztnek, mint egy ugyanolyan helyzetben lévő alacsonyabb rendfokozatúnak, akkor sérül az állomány egy csoportjának emberi méltósága, egyidejűleg az indítványozóknak nem biztosítja a méltóságukat tiszteletben tartó munkafeltételeket. A méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételek követelménye ugyanis az arányos, az állomány többi tagjához képest indokolatlanul nem eltérő ellátását is magában foglalja.

Fenti indokok alapján a törzstisztek szolgálati nyugdíjban megmutatkozó hátrányos megkülönböztetése is megvalósult.

7. Álláspontom szerint a Kúria jelen beadványunkban sérelmezett ítélete az uniós jogba illetve a Hjt-be is ütközik:

7.1. Az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról szóló lisszaboni szerződés kihirdetéséről szóló 2007. évi CLXVIII. törvény 2. számú mellékletében kihirdetett Európai Unió Alapjogi Charta az Alaptörvényhez hasonlóan univerzálisan ismer el alapvető jogokat, címzettjei a tagállamok, így a Charta az uniós és a tagállami végrehajtás során nyerhet alkalmazást, és az itt deklarált jogok értelmezése az uniós és a tagállami bíróságok feladata.

Az Alapjogi Charta tartalmazza azoknak az alapvető szabadságoknak és jogoknak a felsorolását, amelyek az uniós polgárokat illetik. A Charta célja, hogy széleskörű védelmet nyújtson az Unió polgárainak, ez a védelem pedig nem lehet alacsonyabb az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló egyezmény által biztosított védelem szintjénél. A Charta 21. cikke tartalmazza megkülönböztetés tilalmát.

7.2. Álláspontom szerint a Kúria jelen beadványunkban sérelmezett ítélete a Hjt.6.§-ba foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmába is ütközik, miszerint a szolgálati viszonyal kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.

8. Az alkalmazott jogszabályok Alaptörvénnyel való összhangja az Abtv. 28.§ (1) bekezdése alapján

8.1. Indítványom elsődlegesen abból a feltevésből indult ki, hogy a Kúria a hivatkozott jogszabályokat Alaptörvény-ellenesen alkalmazta, azaz téves jogértelmezése alapján hozta meg határozatát, annak alapjául szolgáló jogszabályok alapvetően nem ellentétesek az Alaptörvénnyel.

8.2. Abban az esetben, amennyiben a T. Alkotmánybíróság álláspontja szerint a Kúria a jogszabályokból egyenesen következő, jogszerű ítéletet hozott, úgy másodlagosan kérem annak vizsgálatát, hogy a hivatkozott jogszabályok nem ellentétesek-e az Alaptörvénnyel az alábbiak szerint:

- Álláspontom szerint amennyiben a Hjt. és a Rendelet szabályait a Kúria döntésének megfelelően kell értelmezni, úgy a Rendelet 33.§ (3) bekezdése sérti az indítványozók Alaptörvényünk II. cikkében, a XV. cikk (1) és (2) bekezdésében, valamint a XVII. cikkének (3) bekezdésében biztosított jogait. Ebben az esetben a hátrányos megkülönböztetés nem a Kúria ítéletéből ered, hanem a Kúria által alkalmazott jogszabályokból.
- A Hjt. 125/A.§ és a 287.§ (2) bek. alapján a honvédelmi miniszter nem hozhat olyan tartalmú rendeletet, melyben az állomány bármely tagjától a békefenntartó műveletekben való részvétel időtartamára járó devizaellátmányt megvonja.
- Ehhez képest a Rendelet 33.§ (3) bekezdése az indítványozók devizaellátmányát megvonta, és részükre a Hjt. alapján a nemzetközi katonai megfigyelői és szaktanácsadói feladatokat ellátók esetében alkalmazható napidíj kiegészítést állapított meg anélkül, hogy az indítványozók napidíjban részesüljenek.

- A honvédelmi miniszter ebben az esetben a törvényi felhatalmazását túllépte, a Rendelet a Hjt.-vel ellentétes rendelkezéseket tartalmaz, így az már a kihirdetésekor Alkotmányba ütközött.
- Az Alaptörvény 17. cikk (3) bekezdésében kimondja, hogy a Kormány tagja törvényi felhatalmazás alapján hozhat rendeletet, mely törvénnyel nem lehet ellentétes. Amennyiben a magasabb szintű jogszabály egy alacsonyabb szintűvel ellentétes, az a jogbiztonság elvébe, így az Alaptörvény B.) cikkének (1) bekezdésében foglaltakba is ütközik.
- Megjegyezni kívánom, hogy – nyilvánvalóan a folyamatban lévő perek hatására is - a **honvédelmi tárca maga is észlelte a Hjt. és a Rendelet közötti ellentmondást**, ezért kezdeményezésére a 2010. évi XCV. törvény kiegészítette a Hjt. 125/A§ szövegét a (2) bekezdéssel, majd a (2) bekezdést a 2011. évi CXCV. törvény módosította, mely a törvény 2013. július 01-i hatályon kívül helyezéséig az alábbi szöveget tartalmazta: *„Amennyiben az állomány tagjának **külföldi pénzübeli ellátását** a 2. § (32) bekezdés c.) pontja szerinti feladatokban való részvétel időtartamára a békefenntartó műveletet irányító nemzetközi szervezet közvetlenül biztosítja, részükre külön jogszabály devizaellátmány helyett külföldi napijé-kiegészítést állapíthat meg.”*
- A hivatkozott ellentmondást egy hasonló ügyben alkotmányjogi panasszal élő másik csoport ügyében a Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság 1.M.37/2010/47. sz. ítéletében maga is észlelte (10-11. o.), a törvény és a Rendelet közötti ellentmondást a jogforrási hierarchia alapján oldotta fel annak ellenére, hogy a hivatkozott ügyben eljáró jogi képviselőhöz csatlakozó álláspontom szerint az eljárás felfüggesztése mellett alkotmánybírósi eljárást kellett volna kezdeményeznie.
- Amennyiben a T. Alkotmánybíróság álláspontja szerint a Kúria általam sérelmezett ítélete alapját képező jogszabályhely, azaz a Rendelet 33.§ (3) bekezdése Alaptörvénybe ütközik, kérem, hogy a T. Alkotmánybíróság azt semmisítse meg és egyedi ügyben történő alkalmazhatóságát zárja ki.

Indítványozom továbbá, hogy jelen alkotmányjogi panaszt és a jelen alkotmányjogi panasszal szorosan összefüggő, a Kúria Mfv.I.10.252/2012/4. sz. ítélete ellen az ügyben első fokon eljáró Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján 2013. szeptember 13-án a jogi képviseletet ellátó Tóth Balázs Gergely Ügyvédi Iroda által benyújtott alkotmányjogi panasszal együttesen vizsgálni és elbírálni szíveskedjenek.

Budapest, 2013. október 15.

Tisztelettel:

dr. Fodor Zita Márta ügyvéd

